

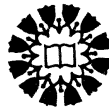
پيله وري

مؤلف

پوهندوی عبدالظاهر حبيبي

تهران

۱۳۹۵

سازمان مطالعه و تدوين كتب علوم انساني دانشگاهها (سمت)
مرکز تحقيق و توسعه علوم انساني

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
ده	یادآوری
۱	پیشگفتار
۳	فصل اول: تاریخچه ابریشم
۴	ترویج صنعت ابریشم در افغانستان
۵	دورنمای صنعت ابریشم در افغانستان
۷	وضع کنونی صنعت ابریشم در جهان
۱۱	فصل دوم: پرورش توت
۱۱	انواع توت
۱۲	خصوصیات توت پیله‌وری
۱۴	شکل و ساختمان درخت توت
۱۴	برگ
۱۵	ساقه و شاخچه
۱۶	ریشه
۱۶	گل و تخم
۱۷	شرایط نمویی توت
۲۲	تولید نهال
۲۷	آماده ساختن مزرعه
۳۰	غرس نهال
۳۱	شاخه‌بری و شکل دادن توت

صفحه	عنوان
۳۲	انواع شاخه‌بری و شکل دادن
۳۶	جمع‌آوری حاصل
۳۶	چیدن برگها
۳۶	قطع کردن شاخچه‌ها
۳۸	دفعات حاصلگیری
۴۰	شاخچه‌بری به منظور تهیه غذا برای کرمهای جوان
۴۱	فصل سوم: امراض و آفات توت
۴۲	امراض توت
۴۲	امراض قارچی
۴۷	امراض بکتریایی
۴۸	امراض مایکوپلازمایی
۵۰	امراض ویروسی
۵۰	امراض نیمتودی
۵۱	کمبود عناصر
۵۴	حشرات مضره توت
۵۴	شب‌پرکها و پروانه‌ها
۵۶	سخت‌بالپوشان
۶۰	ردیف یکسان‌بالان
۶۷	حاشیه‌داربالان
۶۸	راست‌بالان
۶۹	مساوی‌بالان
۷۰	دوبالان
۷۱	کنه‌های نباتی
۷۴	فصل چهارم: کرم ابریشم
۷۴	تخم
۷۶	لاروا

صفحه	عنوان
۷۹	پیوپا
۸۰	مکمل
۸۳	ساختمان و فیزیولوژی داخلی کرم ابریشم
۸۴	جهاز هاضمه و اطراحیه
۸۵	غدورت ابریشم
۸۸	جهاز دوران خون
۸۹	جهاز تناسلی
۹۰	جهاز عصبی
۹۰	دوران حیات کرم ابریشم
۹۴	انواع کرم ابریشم
۹۴	طبقه‌بندی کرم ابریشم از نگاه محل پیدایش
۹۶	طبقه‌بندی کرم ابریشم از نگاه تعداد نسل
۹۷	طبقه‌بندی کرم ابریشم از نگاه دفعات پوست‌اندازی
۹۷	طبقه‌بندی کرم ابریشم به اساس علامات فارقه
۹۹	فصل پنجم: تربیه کرم ابریشم
۱۰۳	تولید تخم
۱۰۴	محافظت تخم
۱۱۱	زنده ساختن مصنوعی تخمها
۱۱۱	بازشدن معمولی تخمها توسط معامله با تیزاب
۱۱۳	معامله تخم با تیزاب پس از یخچال
۱۱۵	انکیوبیشن
۱۱۷	جاروب نمودن
۱۱۹	تربیه کرمهای جوان
۱۱۹	انتخاب برگ توت
۱۲۳	چیدن و ذخیره برگها
۱۲۳	طرق تغذیه

صفحه	عنوان
۱۲۶	پاک نمودن و توسعه بستر کرمها
۱۲۸	تربیه کرمهای رشد یافته
۱۲۸	برگ توت
۱۲۹	پاک کاری یا خیشاوه و توسعه بستر کرمهای رشد یافته
۱۳۰	طرق آماده ساختن بستر
۱۳۲	تنیدن پیله
۱۳۳	کرم کاملاً رشد یافته
۱۳۴	طرز ساختن پیله
۱۳۴	چوکات پیله
۱۳۸	طرق انتقال کرمهای کاملاً رشد یافته به چوکات پیله
۱۳۹	مراقبت از کرمهای ابریشم در اثنای تنیدن پیله
۱۳۹	جمع آوری و انتقال پیله
۱۴۲	فصل ششم: آفات کرم ابریشم
۱۴۲	امراض قارچی
۱۴۳	مسکاردین سفید
۱۴۴	مسکاردین زرد
۱۴۵	مسکاردین سبز
۱۴۶	مسکاردین سیاه
۱۴۷	مسکاردین سرخ
۱۴۷	اسپرچیلس
۱۵۱	امراض ویروسی
۱۵۲	ویروس چندین سطحی هستوی
۱۵۳	ویروس چندین سطحی سایتوپلازمی
۱۵۵	فلاشیری ساری
۱۵۶	دنسونیکلیاسز و یا DNV
۱۵۷	امراض بکتریایی

صفحه	عنوان
۱۵۸	مرض ساتو
۱۵۹	مرض بکتریایی جهاز هاضمه
۱۶۰	سپتی سیمیا
۱۶۱	امراض پرتوزایی
۱۶۱	پبرین
۱۶۷	مسمومیتها
۱۶۷	مسمومیت توسط ادویه ضد آفات
۱۶۹	مسمومیت توسط گازهای فابریکه‌ها
۱۶۹	مسمومیت ذریعه تنباکو
۱۷۰	حشرات
۱۷۰	مگس کیوسو
۱۷۳	مگس اوزی
۱۷۳	مگس نوع تنوفوراسیرا پاویدا
۱۷۴	مگس نوع ترایکولیگا ساریلانز
۱۷۴	قائفوزکهای درمستد
۱۷۷	مورچه‌ها
۱۷۸	زنبورها
۱۷۹	مایت نوع پیدی کیولدز و نتریکاس
۱۸۰	چلپاسه‌ها
۱۸۰	موشها
۱۸۱	پیوست
۱۸۵	منابع

یادآوری

چاپ آثار پژوهشی استادان در گسترش فعالیتهای علمی پوهنتونها نقشی درخور اهمیت دارد، ولی با تأسف بیشتر از یک دهه است که با انهدام چاپخانه وزارت تحصیلات عالی، آثار تحقیقاتی دستنویس استادان بر روی دستشان مانده است. طبیعی است که چنین پیشامدی تلخ، از اشتیاق استادان در پرداختن به امور پژوهشی می‌کاهد. برای رشد خلاقیت و ارتقای کمی و کیفی فعالیتهای علمی باید زمینه چاپ و انتشار دستاوردهای علمی فراهم شود. خوشبختانه جمهوری اسلامی ایران در این مرحله از بازسازی افغانستان، در کنار سایر همکارها، وعده چاپ بیست عنوان اثر علمی استادان را داده است. برآورده شدن این وعده از یک سو آغازی است برای تشویق استادان پژوهشگر و از دیگر سو کمکی است برای محصلین در استفاده بهتر از اندوخته‌های علمی استادان.

وزارت تحصیلات عالی افغانستان در حالی که از این همکاری شایسته و بموقع جمهوری اسلامی ایران قدردانی می‌کند، همکاریهایی از این گونه را در توسعه هر چه بیشتر مناسبات فرهنگی دو کشور سودمند و ستایش‌انگیز می‌داند!

احمد ضیا رفعت

رییس نشرات وزارت تحصیلات عالی افغانستان

کابل ۱۳۸۲/۳/۱

پیشگفتار

مردم کشور ما تقریباً از پنجاه سال قبل از میلاد با تار و تکه‌های ابریشمی آشنایی دارند. در زمان فرمانروایی سلسله کوشانیها تربیه کرم ابریشم از رونق خوبی برخوردار بود. همچنان یفتلی‌ها در مورد ترویج و پیشرفت این صنعت توجه خاص داشتند. تخم کرم ابریشم در زمان ساسانیها وارد هرات گردیده و از آن زمان تاکنون صنعت ابریشم در این منطقه وجود دارد. هرچند تربیه کرم ابریشم در افغانستان سابقه طولانی دارد، ولی تا هنوز از همان روشهای قدیمی و عنعنوی استفاده می‌شود. دولتهای اخیر نه فقط در پیشرفت این صنعت گامهای مؤثر برداشته‌اند، حتی مانع پیشرفت آن نیز گردیده‌اند، طوری که حمله قوای کمونستی در سال ۱۳۷۰ به مناطق پيله‌ور هرات بیانگر این مدعاست.

نظر به ضرورت مبرمی که احساس می‌شد، این کتاب در شش فصل تحریر یافت. فصل اول راجع به تاریخچه ابریشم؛ فصل دوم راجع به پرورش توت؛ فصل سوم راجع به امراض و آفات توت و طرق جلوگیری و مبارزه با آنها؛ فصل چهارم مراحل مختلف زندگی کرم ابریشم؛ فصل پنجم درباره تربیه کرم ابریشم و فصل ششم درباره آفات و امراض گوناگون کرم ابریشم است. اخیر کتاب شامل ضمیمه‌ای است که بیانگر بعضی حقایق درباره کرم ابریشم و پيله‌وری می‌باشد. تألیف همچو اثر لازمی پنداشته می‌شود و امید می‌رود که به پيله‌وران مفید و در غنای علمی علاقه‌مندان بیفزاید.

در تألیف این کتاب یک تعداد از اشخاص و مؤسسات، طور مستقیم و یا

غیرمستقیم، با من همکاری نموده‌اند. اول از همه از ریاست محترم مالداری وزارت زراعت و اصلاحات ارض، مسئولین پروژه پیله‌وری دارالامان، عزتمند داکتر کیم^۱، و مؤسسه خوراکه و زراعت (FAO)^۲ از این که جهت ارتقای صنعت ابریشم و پیشرفت پیشه پیله‌وری در افغانستان یک سلسله فیلوشیپ‌ها را به پوهنتون کابل تفویض نمودند صمیمانه ابراز سپاس می‌نمایم. ثانیاً همکاریهای استادان محترم پوهنتون ملی کوپنگ پوک^۳ بویژه پروفیسور ریو^۴، پروفیسور سون^۵، پروفیسور نو^۶، پروفیسور هان^۷ و پروفیسور پارک^۸ واقعاً قابل قدر بوده و ایشان در مدت سه ماه اقامت در کوریای جنوبی از هیچگونه همکاری دریغ ننمودند. در اخیر از همکاری محترم پوهنوال محمد صدیق ضرابی، رئیس پوهنحی زراعت، در این زمینه اظهار امتنان می‌نمایم.

پوهندوی عبدالظاهر حبیبی

استاد پوهنحی زراعت، پوهنتون کابل

-
1. Byug-Ho Kim	2. Food and Agriculture Organization
3. Kyungpook National Univ.	4. K. Sup Ryu
5. H. Ryong Sohn	6. Si-Kab Nho
7. M. Sae Han	
8. H. Cheon Park	